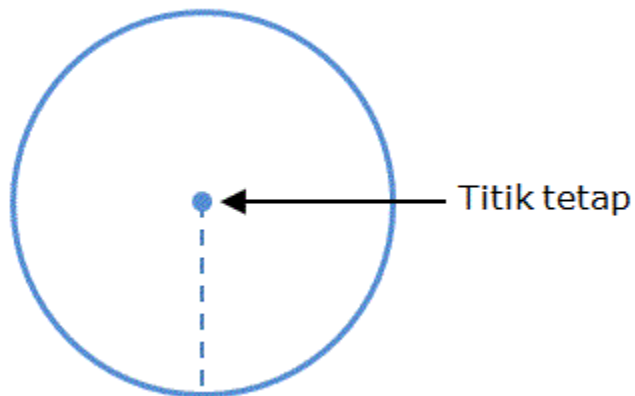

Bulatan

Mengenal Pasti Bahagian Bulatan

Bulatan (circle) ialah satu set titik yang sama jarak dari satu titik tetap. Jadi, bulatan ialah lokus bagi suatu titik yang bergerak supaya jaraknya dari satu titik tetap adalah sentiasa sama.

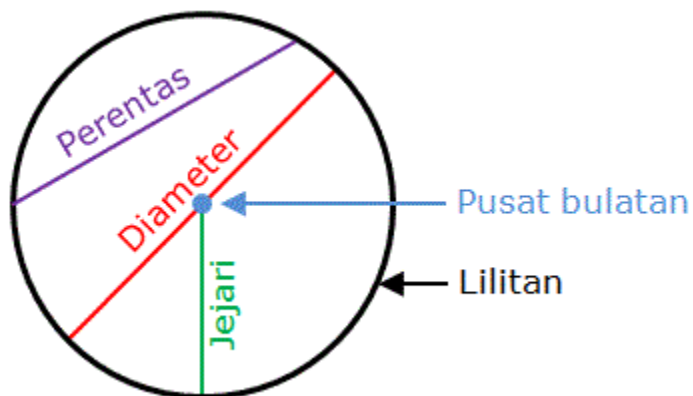

Lilitan (circumference) ialah **perimeter** bagi suatu bulatan.

Pusat bulatan (centre of a circle) ialah suatu titik tetap dalam bulatan yang berjarak sama dari semua titik pada lilitan bulatan.

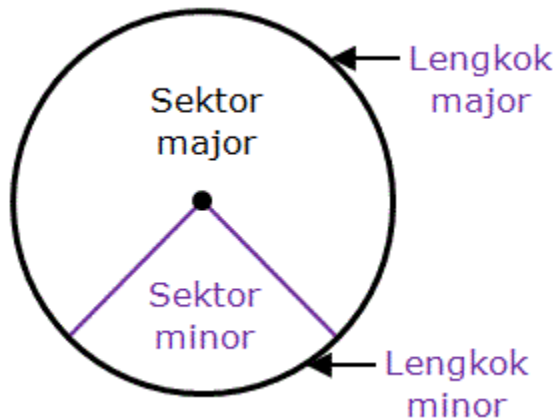
Jejari (radius) ialah jarak di antara pusat bulatan dengan sebarang titik pada lilitan bulatan itu.

Diameter ialah suatu garis yang melalui pusat bulatan dan kedua-dua hujung garis yang berada pada lilitan bulatan.

Lengkok (arc) ialah sebarang bahagian pada lilitan, dimana;

- **Lengkok major** (major arc) ialah lengkok yang lebih besar daripada separuh lilitan.
- **Lengkok minor** (minor arc) ialah lengkok yang lebih kecil daripada separuh lilitan.

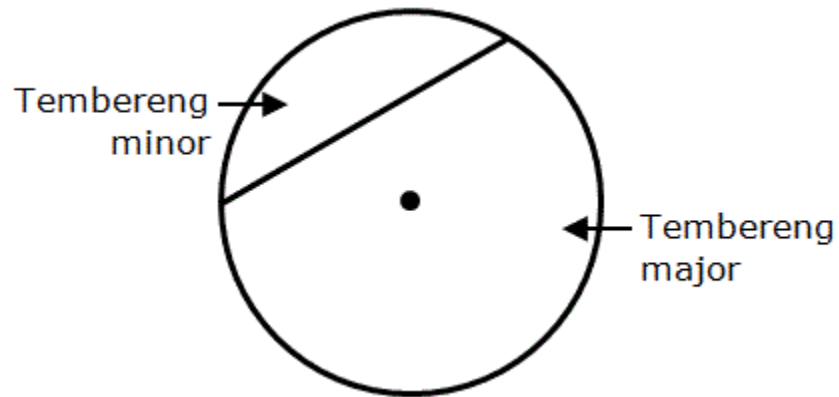

Sektor (sector) ialah rantau dalam bulatan yang dibatasi oleh dua jejari dan lengkok bulatan.

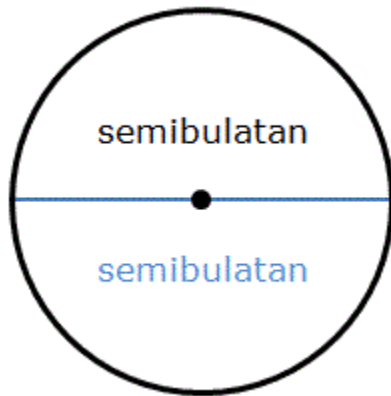
- **Sektor major** (major sector) ialah rantau yang lebih besar daripada separuh luas bulatan.
- **Sektor minor** (minor sector) ialah rantau yang lebih kecil daripada separuh luas bulatan.

Tembereng (segment) ialah rantau dalam bulatan yang dibatasi oleh satu lengkok dan satu perentas (chord).

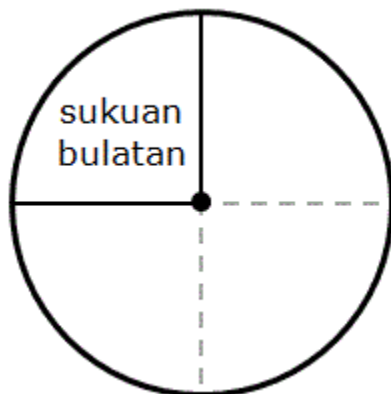
- **Tembereng major** (major segment) ialah rantau yang lebih besar daripada separuh luas bulatan.
- **Tembereng minor** (minor segment) ialah rantau yang lebih kecil daripada separuh luas bulatan.

Semibulatan (semicircle) ialah rantau yang dibatasi oleh diameter dan lengkok bagi suatu bulatan.

Sukuan bulatan (quadrant) ialah satu per empat daripada suatu bulatan.

Lilitan bulatan:~

Rumus : Lilitan bulatan = $p \times \text{diameter} = p d$
 $= 2p \times \text{jejari} = 2p j$

Luas bulatan:~

Rumus : Luas bulatan = $p \times (\text{jejari})^2$
 $= p j^2$

- Anulus ialah rantau yang dibatasi oleh dua bahagian yang sepusat.
- Luas anulus = Luas anulus besar – luas bulatan kecil

Panjang lengkok:~

- Panjang lengkok ialah berkadaran dengan sudut yang tercangkum pada pusat bulatan.
- Rumusnya : Panjang lengkok , panjang lilitan = Sudut pada pusat , 360°

Panjang lengkok , $2p j = \text{Sudut} , 360^\circ$

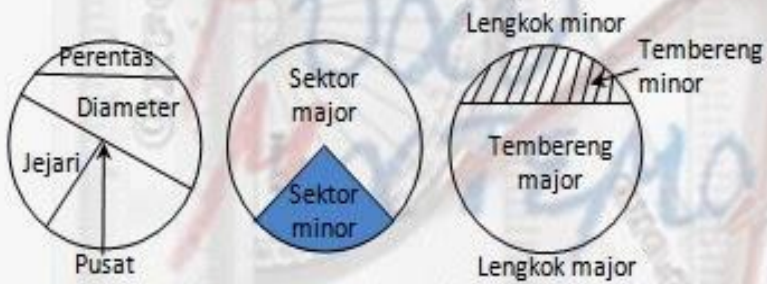
Panjang lengkok = Sudut , $360^\circ \times 2p j$

Luas sektor:~

- Rumus : Luas sektor , luas bulatan = Sudut sektor , 360°
- Luas sektor = Sudut sektor , $360^\circ \times \text{Luas bulatan}$

BULATAN

1. **Bulatan** ialah lokus suatu titik yang bergerak supaya jaraknya dari suatu titik tetap, pusat bulatan, adalah malar.
2. Bahagian-bahagian bulatan.

Lilitan, panjang lengkok dan luas

1	Lilitan bulatan	=	$\pi \times \text{diameter}$
		=	$2 \times \pi \times \text{jejari}$
2	Luas bulatan	=	$\pi \times \text{jejari}^2$
3	Sudut pada pusat	=	$\frac{\text{Panjang lengkok}}{\text{Panjang lilitan}}$
	360°		
4	Sudut pada pusat	=	$\frac{\text{Luas sektor}}{\text{Luas bulatan}}$
	360°		